

พระพุทธเจ้าทรงแนะนำให้อัยกรองพระธรรมวินัย

สมัยเมืองนิครนถนาฏบุตร ผู้เป็นอาจารย์เจ้าลัทธินี้สำคัญคนหนึ่งสิ้นชีพ สวากเกิดแตกกัน พระจุนทเถระผู้เป็นน้องชายพระสารีบุตร เกรงเหตุการณ์เช่นนั้นจะเกิดแก่พระพุทธศาสนา จึงเข้าไปหาพระอานนท์เล่าความให้ฟัง พระอานนท์จึงชวนไปเฝ้าพระพุทธเจ้า เมื่อกราบทูลแล้วพระองค์ได้ตรัสตอบด้วยข้อความอันมาก แต่มีอยู่ข้อที่สำคัญยิ่ง (ปาสาทิกสูตร พระสุตตันตปิฎก เล่ม ๑๑ หน้า ๑๒๘-๑๕๖) คือในหน้า ๑๓๙ พระผู้มีพระภาคตรัสบอกพระจุนทะ แนะนำให้รวบรวมธรรมภาสิตของพระองค์และทำสังคายนา คือจัดระเบียบทั้งโดยอรรถและพยัญชนะ เพื่อให้พระมหัจฉริยะตั้งมั่นยังยืนสืบไป

พระพุทธภาสิต ที่แนะนำให้รวบรวมพุทธวจนะร้อยกรองจัดระเบียบหมวดหมู่นี้ ถือได้ว่าเป็นเริ่มต้นแห่งการแนะนำ เพื่อให้เกิดพระไตรปิฎกดังที่เป็นอยู่ทุกวันนี้